

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARJOZÓ SZÖVEKZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. tagjai további intézkedésig tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000. lel,
rendes tagdíj évi 100 lel, kisgazdák és tisz-
viselők részére 50 lel.

A lapfelfüggyelő bizottság felfüggyele mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:

Egy évre 150 lel Negyed évre 40 lel
Fél évre 75 lel Egyes szám 3 lel

A mezőgazdasági munkásbiztosítás ügy az E. G. E. igazgató-választmánya előtt.

A mezőgazdasági munkásbiztosítás ügy az E. G. E. legközelebbi ig. vál. ülésén ismét napirendre kerül a Biharmegyei Gazd. Egyesületnek e kérdésben az E. G. E.-hez és a társegyesületekhez intézett átirata kapcsán.

Tudvalevő, hogy legújabbán a Casa Centrala 32535/36. és a 3257—1922. sz. rendelete mondotta ki, hogy a mezőgazdasági munkások egyenlő elbírálásban részesítendők az ipari, gyári és kereskedelmi alkalmazottakkal és az eddigi törvényes rendelkezésekkel szemben tényleges javadalmazásuknak megfelelő napi-bérosztályba sorozandók, azaz, hogy utánuk ugyanolyan, sőt 100 százalékkal felemelt díjak volnának fizetendők, mint amelyekkel az ipari munkások meg vannak róva.

Az ipari munkás nagy városokban, vagy községekben leggyakrabban veszélyes üzemekben, gépek segítségével többnyire készpénzben kiszolgáltatót heli bér mellett, a mezőgazdasági cseléd és munkás falun, orvosi székelytől távol elszórtan, lényegesen kevésbé veszélyes gépek mellett egész évre megállapított javadalom mellett részben saját maga által megművelt földön hosszú termelési időny alatt nem meghatározott járandóság (3-dos tengeri, veiemény, föld stb.) mellett dolgozik.

Megállapítható azon tény, hogy míg a városokban és nagyobb ipartelepek közelében mindenütt vannak pénztári orvosok, kiket a betegek munkaadójuk minden különösebb megterhelése nélkül saját maguk felkereshetnek s így ingyenes gyógykezelésben részesülnek, addig vidéken ezzel szemben igen kevés helyen áll a mezőgazdasági munkás rendelkezésére pénztári orvos, hanem messze vidékről kell a beteget a gazda igájával a legközelebbi orvoshoz szállítani, vagy súlyosabb esetben a beteghez az orvost kihozni, mely esetben a kocsi költség a XIX. Decret Lege értelmében a gazdát terheli, az orvos díjait pedig szintén csak a gazdának kell előlegezni, mely utóbbit a pénztár teljes egészében a legkritikább esetben térít meg, sőt a legegyszerűbb visszatérítés esetén is annyi akadályt gördít a visszatérítés elé, hogy a gazda különösen nagy munkaidőben, nem lévén ideje napokat eltölteni jogos követelésének behajtása céljából, azokat inkább veszni hagyja. Tudunk olyan eseteket is a mikor egyes vidék gazdái a pénztár valószínű önkényes

rendelkezése folytán összeállítva együttesen kötelesek saját költségükön orvosi tartani. A pénztárak legtöbb esetében a járandóságoknak nem a maximális árát, hanem a forgalmi értékét veszi a számítás alapjául dacára, hogy ugyanazon termények a nagyobb gazdaságokból, tehát épen a pénztár fizetendő alanyaitól maximális áron lesznek igénybe véve. A mi pedig a balesetet illeti, mezőgazdasági baleset a pénztárak felállítása, tehát három év óta pld. a nagyváradai pénztárnál egyáltalán nem fordult elő, ami élénk dokumentuma annak, hogy a mostani túl magas baleset díjtételek nem indokoltak.

Figyelembe veendő azon körülmény is, hogy míg az ipari munkás a biztosítási díjnak telét munkaadójának megtéríti, addig a mezőgazdasági munkaadó gazda, bár erre neki a törvény engedélyt adott, cselédjétől már csak azért sem vonhatja le a díjak felét, mert a cselédnek épen készpénzfizetése aránytalanul kevés, átlagban négyszáz leut nem halad túl, holott a felemelt betegség és baleset elleni biztosítási díjak hatszáz leut is ki fognak tenni, de azért sem, mert a javadalom természete ilyen levonást nem tesz lehetővé. Szegődményest, részes munkást és napszámost pedig a gazda egyáltalán nem fog kaphatni, ha ezeknél megkísérelné kikötni a biztosítási díjakban való részvételt. A szociális pénztár intézménye jelenlegi formájában a gazdaságokra oly aránytalanul magas terhet ró, hogy ezen biztosítási rendszernek és a díjak felemelésének érvényben tartása fennállásukat veszélyezteti és tulajdonosukat arra fogja ösztönözni, hogy minél kevesebb munkást alkalmazzanak, a minek folytán a gazdaságok is külterjessé válnak, a mi semmi esetre sem lehet egy magát szociálisnak nevezett intézmény célja, mert egyrésztől széles társadalmi rétegeket foszt meg kenyerétől, másrésztől nagy nemzetgazdasági és pénzügyi kárt jelent egy olyan országnak, mely eddig mezőgazdasági terményekben kiviteli állam volt. — A biharmegyei Gazdasági Egyesület javaslata oda irányul, hogy állapíttassék meg a mezőgazdasági munkások részére egy olyan méltányos betegápolási, de főként balesetbiztosítási díj, amely a tagok fizetésével a gazdasági üzemteljesítő képességével, a vállalt kockázattal arányban áll és ezen díjtételek visszamenőleg is a mostani kivetés törlesztésével alkalmaztassanak, mindezek keresztül viteléig pedig a mostani kivetések behajtása felfüggyesztessék és a vonat-

kozó rendeletek módosításával nyújtassék mód arra, hogy a biztosítási díjak a mezőgazdasági üzemben levő földterület minden katasztrális holdja után a művelési ágat és minőséget tekintetbe vevő, de az intenzi vgzdálkodást nem hátrányosan befolyásoló méltányosan kiszámított kulcs szerint általán összeggel legyenek megválthatók, illetve hogy a mezőgazdasági alkalmazottak betegség és baleset esetére történő biztosítása az ipari és kereskedelmi alkalmazottakétól teljesen elkülönítve speciális viszonyainak teljesen megfelelő módon a mezőgazdasági érdekképviseletek előzetes meghallgatása után szabályoztassék.

A leu krízisének okai

cimen nem rég a Közgazdaság egy figyelemreméltó, tanulságos cikket közölt. Mi sem kívánhatunk mást, minthogy a kormány — esetleg utóbb — az ezen cikkben foglaltakat megszívelje és a tanácsokat megfogadja.

Nem mehetünk azonban el szó nélkül ezen cikk egy állítása és egy követelése mellett.

Az első ez: Ha igaz az — már pedig igaz — hogy az állami költségvetés redlis és aktív, akkor semmi akadálya nincs annak, hogy Románia akkor „beváltsa minden kötelezettségét.”

Hát ez az: Románia semmilyen kötelezettségét sem váltja be, amint ezt ugyan csak ezen cikk mindjárt meg is állapítja! Hol akkor a realitás és aktivitás?

Románi adós kül- és belföldi; háboru-előtti, alatti és utáni adósságainak kamataival és törlesztési részleteivel; a Magyarország és Ausztriától kötelezőleg átvett mindennemű fundált és nem fundált háboru előtti adósságokkal egyetemben, valamint az erkölcsileg ugyancsak átvenni kötelezett hadikölcsönökkel: Románia adós a helyiérdekű vasutak részvénytársaságoknak a beszédelt forgalmi bevételek hányadaival. Románia adós kül- és belföldi szállítóinak a számláik milliárdokra rugó összegeivel, Románia évek óta adós Svájcnak és Franciaországnak több ezer vagon gabonával és liszttel, Románia gyakran hátralékban van tisztviselői fizetésével de főként nyugdíjasainak járandóságaival, bérekkel stb. stb.

Angliában és Franciaországban már hangok emelkedtek, melyek a fentiekre való tekintettel felszólították kormányaikat az ezen országokban lévő román vagyonok záralá vételére,

„Gazdák”

**Biztosító Intézet
Részv. - Társaság**

Székhelye ideligenesen Arad később Kolozsvár
Vezérképviseletiségek: Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron,
Nagyváradon, M.-vásárhelyen, Déván, Nagyenyeden és Tordán.
Elfogad lúz, jég élet, betörés, lopás, baleset, szavalósságl, kiháza-
sítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben
részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatót
nyújtanak a vezérképviseletiségek és egyesületünk titkári hivatala.

amit ezen kormányok egy s más indokolással megtagadtak ugyan, de Mussolini, a temperamentumos olasz fascista vezér, már elrendelte az olasz kikötőkbe befutó román hajók lefoglalását a kárt szenvedett olasz állampolgárok követeléseinek biztosítására.

Ha a költségvetés reális volna, úgy minden ezen tehertertelek szerepelnének benne és fedezetükről gondoskodva volna, ha pedig „aktív“, akkor szükséges pénzek tényleg is rendelkezésre állanak.

Ki hiszi azonban, hogy költségvetésünk ezen két követelménynek megfelel? Hiszen akkor holnap reggelre svájci arany franc-ra kell ébrednünk!

Egy kicsiny „szépség“-hibára még reá kell mutatnunk, amely ha a „nagy világot“ talán kevésbé is érdekli, (annál inkább a román állampolgárok egy kisded csoportját) de azért a leu gyógyítását szintén csak hátrálható tünet.

Az agrár-törvény 86. § szerint „Az egyes tulajdonosok részére a fizetés rögtön a kisajátítás végleges megtörténte után teljesítendő; a végrehajtási utasítás 113 §-ának 4-ik bekezdése szerint „A kisajátítást szenvedett földbirtokost az 5 százalékos kamattól a naptól kezdve illeti meg, amelytől kezdve megszűnt a földet használni vagy bért kapni.“

Kerülendő minden hosszadalmasságot, csak azt kérdezzük: Akadt-e már eddig bár egy oly naiv birtokos is, aki a fenti rendelkezésekre hivatkozva, akár tőkében, akár kamatokban valamely kárpótlást mert volna kérni? és ha ily optimista, kapott-e valamit?

Ujra csak ismételtük: hol itt a realitás? hol itt az aktivitás?

A Közgazdaság cikkének concludiója elején követeli: „be kell hozni a magántulajdon szentességét és biztonságát.“

Erre is csak ismételtük: „Hát ez az!“

Mert hogyis mondja az alkotmány (akár a régi, akár az új tervezet 18. §-a).

Senki ki nem sajátítható, hacsak nem a közjó érdekében igazságos és előzetes kárpótlás mellett.“

Ne keressük ez uttal „közjó“ crieriumát, (megfelel erre a külföldi sajtó, mely már gabona importot helyez kilátásba az agrár Románia részére), de hol van az igazságos és előzetes kárpótlás? Mert hiszen nyilvánvaló, hogy az 1913. és azt megelőző öt évi árak mai leu-ban fizelve, azaz dehogyan is fizelve;

csak állami kövényekben *ígérve*, semmiképp sem foglalja magában az igazságot és előzetességet!

Az állam reállepett azon lejtőre, mely a „tulajdon szentességétől“ elvezet! A jövő kell megmutassa, hogy van-e azon megállás?

Külömben pedig van-e szent, szentebb és legszentebb tulajdon? Miért volna sérthetlenebb a ház-, gyár-, részvény, a sokat vitatott általai tulajdon, vagy akár a konstanzai kikötőben fekvő posztó és vászonáru, melynek elrequirálásáról a napokban szintén már olvastunk!

Az agrárreform eszméjét, mint egy a mennyei boldogságot a földre átültető csoda szert üdvözölte annakidején a boldog-boldogtalan; nem gondolva arra, hogy ma nekem, holnap neked!

Jorga szavát idézzük, melyet a bucaresi antisemita zavargások kapcsán mondott: „Oroszországban is pogromokkal kezdtek és eljutottak Leninhez!“ amihez hozzáfűzhetjük, hogy közben ott is „földet osztottak“. B. F.

A gyógynövénytermelők szövetkezéséről.

Az „Erdélyi Gazda“ 1922. évi 48. számában kifejtettük, hogy a mai viszonyok mellett, szükre szabott földbirtokon már nem lehet úgy gazdálkodni, mint eddig. Nem lehet pusztán csak kenyéradó- és takarmánynövényeket termeszteni, mert emellett nem élhet meg az ember. Azon kell lennünk, hogy kisebb földterületen lehetőleg nagy jövedelmet érjünk el. Erre való az ipari, gyári és gyógynövények termesztésének a felkarolása. A gyógynövények termesztésével Francia- és Németországban, Amerikában a kiscgazdák régóta foglalkoznak és ennek révén nagyfokú jólétre tettek szert. Hát mi nem tudnók azt elérni? Hiszen a természeti viszonyok nálunk is kedvezők többféle keresett gyógynövény termesztésére. Nálunk a gyógynövény kereskedelem nem volt eddig megszervezve, azért nem lehetett a gyógynövényeket értékesíteni. Lám, a kis Magyarország rendszeresen szervezte a gyógynövénykereskedelmet, a kormány irányítása és ellenőrzése mellett központilag szervezte a gyógynövények kereskedelmét, ezért ott már nagyban fellendült az utolsó években a gyógynövények termesztése — a gazdaközönség nagy áldására. Fogjunk tehát hozzá mi is, hogy hasonló eredményeket érjünk el! Ehhez kell, hogy a gazdák összefogjanak, tömörüljenek a közös cél elérésére. Az E. G. E. Növénytermesztési Szakosztálya most arra kéri fel a gazdákat, álljanak össze gyógynövénytermelési szakosztállyá, amely a gazdákat a gyógynövény-

termelés felkarolásában megsegítené, irányítaná és vezetné. Most azért is meg lehet azt csinálni, mert az egylet külföldi nagy kereskedőcégekkel folytat tárgyalásokat, amelyek a termesztett gyógynövényeknek átvételét biztosítanák, sőt több évre is hajlandók rendes szerződést kötni.

A terv szerint a cég nemcsak a kötendő szerződés által biztosítaná a gazdákat a termények átvételéről, hanem itteni bank által biztosítaná a pontos kifizetést, sőt akinek szüksége lenne, annak előleget is utalványozna. Vetőmagot is a cég adna. Az E. G. E. megalkotandó szakosztálya pedig a termelő gazdákat egyesítve egyöntetűen intézné azok ügyeit, a céggel ő tárgyalna és a gazdák ügyeit ő képviselné a céggel szemben.

Gyógynövény, amit nálunk sikerrel és szép haszonnal termeszteni lehet, többféle van. Egyeseket a magjuk kedvéért termelnek. Ezek termesztése nem kíván semmi különleges berendezést. Másféle növényt a levele és szára kedvéért termesztenek; ezeket már szárítani kell, még pedig árnyékban. Ezért padlásról vagy másféle szárító helyiségekről kell gondoskodni. De ez nem okozhat mainap gondot, mert hiszen üresen maradt épület és padlás most fölöslegben van a legtöbb gazdaságban.

Miután a gyógynövények termesztését a mi gazdáink még nem ismerik, azért az E. G. E. gondoskodni fog, hogy azzal úgy irásban való közlés, valamint szakszerű előadások tartása által a gazdaközönség megismerkedhessék. Hogy pedig senki se kockáztasson sokat, azért mindenki eleinte csak kisebb területen próbálja meg a termesztést és ha ezzel jó sikert ért el, akkor a következő évben már nagyobb arányban karolhatja fel ezt az ágat.

Felkérjük tehát a gazdaközönséget, hogy az E. G. E. szárnyai alatt egyesülve, kezdje meg ezt a fontos mezőgazdasági termesztést. Ki-ki jelentse be az egyletnél, hogy ezidén milyen nagy területen óhajt gyógynövényt termelni. Jelenkezhetnek olyanok is, akik nem tagjai az Erdélyi Gazdasági Egyletnek. P. B.

Erdészet.

Erdészeti általános alapelvek.

Írta: Márton Sándor.

II.

De ime, eltűnt a látomány! Ébredjünk a valóságra.

Az ideált sokan megvalósítani akarják. Sisyfusi munka. Haszna nincs is. De a gyakorlati életben még kellő tapasztalattal nem bíró és a tanulmányok után, ezeknek eszményi köpenyét fiatalos lelkesedésük folytán magukon viselő erdészek, elkápráztatva az ideálnak rendszerességétől, ma is törekszenek az ideálnak

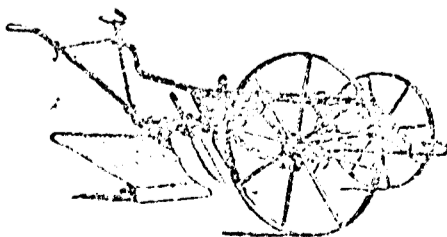
Megérkeztek a TEJGAZDASÁGI GÉPEK!

eredeti „ALFA“-tejszeparátorok,- tejmérők,- tejszűrők,- tejkannák,- tejgyűjtőedények,- láctométerek,- vajhőpülők,- vajformák, „ALFA“ TAKARMÁNYPROLÓK, stb.

Gazdasági gépek, műszaki cikkek stb. állandóan raktáron.

Telefonszám:

2-36.

Sürgönyczi m:

Kanncomp.

HANN és TÁRSA

GÉP- ÉS MŰSZAKI KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u. 1.)

3360

teljes elérése után, még ha ez nagy anyagi áldozatot követel is az erdőbirtokostól. Gondoljanak ezek az ideáltól elragadtatott szakíróim arra, hogy az erdőbirtokos mily anyagi hátrányt bírhat el s mennyit adhat az ideálért. Olyan ez, — gondolják meg — mintha fizetésükből hivatalos levonás történnék. De utóvégre is, miért áldozzon a mai erdőbirtokos a jövő hasznáért, amely az ideál után valószínűleg be sem folyik.

De nézzük a másik szélsőséget, amely az erdőjövődolgozatot tette célponná, feledvén, hogy amit a múlt megakarított, ők ezt élvezik, de mellőzik, hogy a múlt évtizedekben nőtt faanyag haszná után, közérdekből kötelesek a jövő évtizedekről úgy gondoskodni, hogy kellő faanyaguk legyen. Egyik nemzedék tudatosan csak ne károsítsa meg utódait, amellyel, hogy megfelelkezzen az elődök takarékos gondoskodásáról.

De nem is szabad az erdővel könnyedén bánni. Még pedig azért nem szabad az erdőt könnyedén odadobni eszmék eszeleges prédájának kitenni, mert az erdőnek felnövésehez évtizedek, sőt néha század, vagy igen ritkán századot meghaladó időtartam szükséges s a kísérletezésnek nem szabad egész időre kiterjedő érvényt engedni, nehogy óriási kár érje úgy a birtokost, mint a közszükségleti faanyagot vásárló közönséget. Így p. o. idős bükkös sarjadzásra berendezve, holott az idős bükk rosszul sarjadjik; avagy a sekély gyökérzetű lucfenyves telepítése ciklonjárásos helyekre s időnként kidűljön az egész faállomány.

És nem szabad az erdővel gondolkodásmódra bánni azért, mert az erdőgazdaság helyes vezetése és kellő jövődolgozatát és a közszükségletnek megfelelő ellátása terület-minimumhoz van kötve, úgyannyira, hogy bizonyos nagyságú területeknél kisebb területen, az erdőgazdaság vezetése nemcsak lehetetlen, de oly kicsinyes, hogy neveltségessé válik. Így p. o. volt oly erdőbirtok állami kezelés alatt, hogy 20 éves vágásforgó mellett 5 évre csak 325 négyzetöglő esett, mivel pedig ily csekély területen a szomszéd erdő s a saját fennálló erdő árnyéka miatt a sarjadzás kellő nem lehetett: 10 évi szünetelés mellett 10 évre 650 □-öt kellett tervezni. 10 értékes műfát termelni egyenesen lehetetlen. 100 éves forgó mellett egy évre esnek vágásra 2—3 drb fa. Volt egy plébánia égererdő. Risum teneatis silviani — a plébánus minden évben levágatta — mint mondák: kenyérsütéshez. Kis erdőben fokozatos felújítógáz alkalmazása képtelenség, pedig ez természetes s olcsó felújítás. De vegyünk fel nagyobb erdőt. 100 éves vágásforgóban a fát nagy súlya miatt, a műfát csak külön szállítóberendezés mellett lehet olcsóbban kiszállítani s ily módon nagyobb áron értékesíteni, ily szállítóberendezés pedig 10 hold évi vágástér faanyagáért sem lehet üzletszerűen létesíteni. Ha tehát műfát akarunk termelni és olcsón kiszállítani, ezt évi vágástérrel nem ér-

hetjük el, hanem 5—5 évi vagy 10—10 évi együtt, egyszerre kivágandó 250—300 holdas területtel.

Nagyobb területen a kezelés is olcsóbb és az őrzés is. Kisebb erdőkben a vágásnak 2—5, 10 évi csoportokban való szünetelésével lehet ugyan a fenti bajok egy részét mérsékelni, de már hogy valaki műfát termeljen 40 holdas erdőben s 20—20 évi szünetelést tartson: erre bizony nem lehet mondani, hogy szerencsés üzlet, mert a kedvező éveket nem tudhatja felhasználni a tulajdonos és a jövedelemre 10—20 évig várni, — bizony hosszas dolgot. Nincs is nagyobb erdőpusztító s erdőtalajrontó intézkedés az erdők felaprózásánál és semmi sem szilárdíthatja meg az erdőgazdaság alapját jobban, mint az erdőkomplexumok szervezése. Ha tehát az erdőgazdaságban az évtizedeken át felhalmozódott faanyagának értékesítése adja a jövődolgozatot és mivel az erdőgazdaságnak ez a főkerete, u. m. a felújítás s több évtized múlva, sőt igen sokszor évszázad múltán a kivágás s e hosszú időre való tekintettel gondos és tapasztalatokon alapuló berendezés szükséges és mivel az erdőgazdaság helyes vezetése csak nagyobb erdőtesteknél érvényesülhet: nem szabad egyik szélsőségnek sem szabad utat engedni, hanem a gyakorlati oldalt tekintjük és ha valjuk is, hogy szép a szabályos állapot, ezt csak következőleg érvényesítsük, u. m.:

1. A korfokok 10—10, vagy 20—20 évre eső vágásterületeken, mint u. n. korszaki területen 10, vagy 20 év korkülönbségnél többet ne bírnak, az egyes korfokok területei pedig egymástól eltérők lehetnek.

2. A korfokozathoz képest a szabályos fakeszlet s növekvéstől elkinthetünk, vagy legfeljebb $\pm 25\%$ különbséggel is elfogadjuk szabályosnak.

3. Az értékesítés (kihasználás = levágás és eladás) a birtokos érdekében és a kezelés és üzlet rugalmasságáért, a korszaki területek keretén belül, nem kizáróan évi vágásterületenként történhetik, hanem egy vagy több részletben is legyen foganatosítható.

4. A felújítás a vágás után a 2-ik évben megkezdendő s a vágási évet követő 6 év alatt teljesen befejezendő.

Ezzel úgy hiszem elértük azt a határt, amilyen belől a két szélsőség előnyeit egyesíteni lehet. Ezt az álláspontomat igazolják a következők. A szabályos állapot el nem érhető eszményi, amelynek csak megközelítése valószínűsíthető meg ugyan, de ez is nagy nehezen; és emellett ez a szabályos állapot kisebb erdőkben átfórtalan is (szünetelő gazdaság) csak erőltetve alkalmazható és nincs reá oly mindent háttérbe szoruló okunk, amely a megközelítésre való áldozathozatalt igazolná; azért a szabályos állapotot kis részben kell iránynak venni. És mivel az erdőbirtokos nem azért fárad ki s a közérdeknek parancsolta erdőfentartásnak nem azért tesz eleget, hogy reá fi-

zessen a gazdaságára s érdekeit bizonyos tágabb határok közt jobban biztosíthatja: az erdőgazdaság alapirányítását nem volna célszerű egyik szélsőségre sem bízni, hanem mindenikből kiválasztva az erdők hivatása s az erdőbirtokos jogos kívánalmainak megfelelői, e kettőt keli egyesíteni s együttesen alkalmazni.

Törvények, rendeletek.

A vetési premium.

A Monitorul Oficial 230-ik száma közli a vetési premiumra vonatkozó rendelkezéseket, melyeknek megelőző részeit lapunk múlt évi 29. számában közöltük. Az akkori kiadott rendelet 8-ik szakasza a következőképpen szólott: Az őszi vetések előmozdítására 1922 őszén minden bevetett hektár után 200 lei premium adatik. A megállapítás a földművelésügyi és uradalmi minisztérium utasításai alapján történik, viszont a premium kifizetése a pénzügyminiszter által eszközöltetik egy vagy két részletben.

A most megjelent minisztériumhatározatot és annak referatúráját következőkben közöljük:

Minisztériumhatározat.

A minisztériumhatározat 1923. jan. 10-iki üléséről.

Tekintetbevéve az 1826—922 számú naplót, amelyik megállapítja, hogy minden mezőgazdának joga van 200 lei premiumra, az 1922 őszén bevetett búzaterület hektárja után,

tekintetbevéve a földművelésügyi és uradalmi minisztérium referatúráját, amelyben előterjesztést tesz a területek megállapítására és a premium kifizetésére nézve,

elhatározza:

Helyben hagyatik a referatúrában foglalt megállapítási és fizetési mód.

Aláírások.

A földművelésügyi miniszter jelentése a minisztériumhatározathoz.

Miniszter Urak!

Az 1912. évi július 6-án kelt 1826 számú minisztériumhatározati napló által, amely szabályozza a gabonafélék forgalmát, megállapított, hogy a mezőgazdának 1922. év őszén bevetett búzaterület hektárja után 200 lei premium fizetetik.

Miután a vetési időszak elmúlt, következik, hogy a bevetett terület kiterjedését megállapítsuk a premiumok kifizetése céljából.

A mi véleményünk az, hogy a megállapítás a következőképpen történjék:

A mezőgazdák fölhlivatnak a megyei mező-

„Nitrogén” Részv.-Társ. Dicsőszentmárton.

Állandó lerakatok:

Sváb
Gazdasági
Egyesület
Temesvár.

Hann és Tsa
Kolozsvár

A legjobb tavaszi trágya

a MÉSZNITROGÉN!!

Állandó lerakatok:

Erdélyi
Szász Gazd.
Egyesület
N.-szeben.

Deutsch A.
Arad.

Medgyes, Segesvár, Brassó.

Medgyes, Segesvár, Brassó.

gazdasági hatóságok után, hogy azon község előjáróságánál, ahol a bevetett terület fekszik, aláírt nyilatkozatot nyújtsanak be, amelyben feltüntetessék az ősz folyamán buzával bevetett terület, ezek a nyilatkozatok legkésőbb 1923 február 15-ig beadandók; ezen nyilatkozatok összegyűjtése után egy helyi bizottság kell, hogy azokat igazolja és összegyűjtse.

Ebben a bizottságban résztvesznek a járási gazdasági felügyelő, mint a felügyelőség ki küldöttje, az illetékes járás adótisztje (perceptor) és a községi bíró, amennyiben szükségesnek mutatkozik, a bizottság a kinyilatkoztatott területek fölmérését is eszközölheti. A mezőgazdák figyelme felhívandó, hogy hamis nyilatkozattétel esetén a büntetőtörvénykönyv rendelkezései alá esnek és elvesztik a premiumot.

Az igazolások befejeztével a bizottság által kimutatás készítendő, amely névszerint magában foglalja az összes mezőgazdát, a buzával bevetett területet, amely után a premium jár.

Az eredeti nyilatkozatok a kimutatáshoz melléklendők. Az összes munkákról jegyzőkönyv veendő fel 2 példányban. Egy példány ezekből a jegyzőkönyvekből a kimutatással együtt, a járási gazdasági felügyelő által a megyei gazdasági felügyelőséghez terjesztendő fel, a második példány egy második kimutatással és az eredeti nyilatkozatokkal a községi előjáróságnál marad.

A gazdasági felügyelőség az összes táblázatokat átvéve felülvizsgálja és egy összefoglaló kimutatásban egyesíti, amelyben feltüntetendő a buzával bevetett terület községenként.

Ez az összefoglaló táblázat mellékleteivel együtt a földművelésügyi miniszterhez terjesztendő fel, ahol újra átvizsgálják egy bizottság által, amelynek tagjai a földművelésügyi, pénzügyi, belügyi és kereskedelemügyi miniszter kiküldöttjei. Ez a bizottság ad véleményt a fizetésre vonatkozólag. Kifogások esetén a bizottság a miniszter megfelelő szervei útján elrendelheti a munkálatok felülvizsgálását. A bizottság véleményezésével ellátott munkálatok a pénzügyminiszterhez terjesztetnek annak feltüntetésével, hogy mennyi a szükséges összeg, amely megyénként és községenként kifizetendő.

Ezen munkálatok alapján a pénzügyminiszter a pénzügyigazgatóságoknak rendelkezésére bocsátja a szükséges összeget a premiumok kifizetésére. Ez a kifizetés pénzügyi hatóságok útján az illetékes adóhivatalokból eszközöltetik. Kifizetés két részletben történik: 1923 április 1-én és június elsején.

Constantinescu minister.

A rendeletre vonatkozó megjegyzéseinket lapunk más helyén közöljük.

A bejelentés meglételére vonatkozó felhívásunkat tekintettel az idő rövidségére a napilapokban tettük közzé.

Szövetkezés.

Hirdetmény. Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület ez évben is megtartja az illetékes felsőbb hatóságok hozzájárulásával és Udvarhely vármegye anyagi támogatásával február hó 28-án Székelykeresztúron Tenyészbika kiállítását díjazását és vásárját, melyre a tenyésztő tulajdonosokat, a vásárló és az érdeklődő községeket tisztelettel meghívjuk.

A díjazásra elővezethetők azon két évet betöltött erdélyi és siementhalai fajta tenyészbikák, melyekről tulajdonosuk igazolni tudja közs. előlj. bizonyítvánnyal azt, hogy saját tenyészetéből származnak, vagy barom-utlevéllel, hogy legalább is félév óta tulajdonukat képezik. A bírálat a vásártéren 10 órakor veszi kezdetét. A díjak egyelőre 500, 300, 200, 500, 300, 200 Leuban állapították meg, mely összegeken kívül még 500 leu kerül kiosztásra.

A vásár első és második napján eladott bikák után az egyesületet 20% jutalék illeti meg, mely az egyesület megbízottja nyugtatványa ellenében, a baromutlevél átírásakor fizetendő be az egyesület pénztárába; aki a befizetést elmulasztja, kihágásért lesz megbüntetve.

Odorheiu-Székelyudvarhely, 1923. jan. 26.

Dr. Sebesi János,
g. e. alelnök.

Hlathy Miklós,
g. e. titkár.

Vegyes közlemények.

Jön a vetési praemium olvassuk egy szebeni lapban. De vajon jön-e valóban? Igaz, hogy ezt a jelen kormány ígérte, tehát nem rázhatja le a válláról azzal, hogy nem kötelezi őt, amint tette ezt az Avarescu által ígért 75 kg. minőségi súlyon felüli buza szabadforgalmával. (Másként ugyan ez nem megy oly magától-érthetődőleg, na de hát ne hántorgassunk fel itt már rendszerre kialakult „jog“-szokásokat.)

A dolog minden esetre kissé szövevényes és hosszadalmasnak ígérkezik, annival is inkább, mert a szebeni lap szerint f. hó 15-éig kell, vagy jobban mondva kellett volna a gazdáknak a bevetett területet a községi előjáróságokhoz bejelenteni, még pedig a vármegyei „gazdasági hatóságok“-tól jött felszólítás alapján.

Nincs tudomásunk róla, hogy a „gazdasági hatóságok“ (melyek?) ilyen felhívásokat kibocsátottak volna; és még jól járt az, kitől a községi előjáróság a bejelentést elfogadta.

Hogy aztán, „helyi bizottság“, „megyei bizottság“ és „ministeri bizottság“ forumain, amelyek mindegyike névjegyzékeket szerkeszt, ellenőríz, felülvizsgál, sőt szükség esetén parcellákat is felmér — miként fog a bejelentés oda érlelődni, hogy a gazda ne csak ígéretet, hanem effectív pénz-premiumot lásson, ez ítélő-képességünket túlhaladja, de reméljük?

Mindenesetre jellemző a jóakaratra, hogy a kifizetés első részlete a közlemény szerint április elsejére van tervezve, tehát a bejelentéstől számított 6 — hat — hétre, ami elég kellene legyen a mintegy 10.000 községi névjegyzék összeállítására, 3 forumon való felülvizsgálására, ellenőrző mérésekre és egyéb kezelésére, aztán a tételek kiszámítására, első-, másodfoku, harmadfoku kiutalására, végzéseik kézbesítésére és kifizetésére!

Gyorsaság nem boszorkányság, tehát — reméljük! B. F.

Buzát rekvirálnak Bukarestnek. A belügyminiszter a gabonatermelő megyék prefektusait Bukarestbe rendelte volt, hogy nekik a fővárosnak szükséges buza rekvirálására névvel utasításokat adjon. A rekvirálások eddig sikertelenek maradtak.

A kender, len és csalán behozatala. Bukaresti jelentés szerinti az ipari bizottság január 23-án délután ülést tartott. Elinté-

zett egyes iparpártolás iránti kérelmeket, azután tárgyalás alá vette az ipari vezérigazgatóság javaslatát a vámtarifa 318. szakasza alá eső kender, len és csalán behozatalára vonatkozólag. Minthogy ezek az ipari növények nem termeltek elegendő mennyiségben az országban, az ipari bizottság annak a véleményének adott kifejezést, hogy a kender, len és csalánt csak a textil-gyárak importálhassák s kizárólag ipari célokra, száz kilogramonként 15 lei behozatali vám mellett. A behozatal azonban csak az ipari bizottság véleménye és a pénzügyminiszter jóváhagyása alapján eszközölhető.

Szabad a vadállati bőrök exportja. Az ipari és kereskedelmi miniszterium elkészítette a munkálatokat a vadállati bőrök szabad kivitelére vonatkozólag. A megfelelő miniszter-tanácsi jegyzőkönyvet előterjesztik aláírásra.

A f. hó 28-iki kereszturi bikakiállításán kiosztandó jutalmakra a vármegye alispánja 2000 leit utalványozott.

Vadászati főfelügyelővé nevezte ki a földművelésügyi miniszter Szabó Gábor Udvarhelymegyei alispánt, a vármegye területére kiterjedő hatáskörrel.

A belgrádi cukorgyár eladásának ügye. Belgrádi jelentés közli: A február 5-ére kitűzött cukorgyári árlejtés eredménytelenül végződött, mert csak két ajánlat érkezett be, holott a törvényes rendelkezések értelmében legalább három ajánlatnak kellett volna beérkeznie, hogy az árlejtséi tárgyalás jogérvényesen legyen megtervezhető. Az ajánlatok közül az egyik a Práger Kreditbanké, melynek már van egy cukorgyára Jugoszláviában, Cuprijában, a másik ajánlat a zágrábi bankok egy konzorciumától való. A gyáreladás sikertelenségét a belgrádi sajtó megelégedéssel kommentálja.

A fahernyók kötelező irtása. A gyümölcsfák gondozása sohasem volt erős oldala a mi kis és nagygazdáinknak, de különösen háború óta sok vidéken rendkívül elszaporodtak a gyümölcsfák ellenségei. Hogy ennek azután mi a következménye, az a sok kukacos, féreg-rágta, elnyomorodott, el nem tartható gyümölcs, mely piacainkat elégteleníti, azt mindenki tapasztalhatja.

Aki a hernyók ellen nem védekezik, nemcsak magának okoz kárt, de szomszédainak is, akik lelkiismeretesen gondozzák fáikat s így a hanyag gazda megérdemli a legsúlyosabb büntetést is. Azonkívül pedig kötelességévé teszi egy földművelésügyi miniszteri rendelet a községi előjáróságoknak, hogy a hanyag gazdák költségére a hernyóirtást pótlólag végeztessék el. Ugyancsak kötelesek az előjáróságok jelentést tenni, hogy ily hatósági írtását hány esetben fogantatosították és kihágás miatt milyen büntetéssel lettek az illetők sújtva. Mindenesetre a jobb gazdák hassanak oda, hogy az előjáróság a hanyag birtokosokkal szemben idején és tekintet nélkül járjon el. A védekezés mikéntjére rövid utmutatást nyújt az E. G. E. A védekező szerek és pedig „Almola“ vértetükátrány „Enda-Chinoin“ stb. kaphatók lesznek a Hann és Társa cégnél Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 11. sz.

Állatdíjazás Grabácon. A Sváb Gazdasági Egylet Grabácon folyó hó 25-én állatdíjazást rendez.

Vetőmagban szükkülő gazdatársaink figyelmébe ajánljuk, hogy egyesületünkhez a mai napig a következő gazdatársak jelentették be az alábbi minőségű és mennyiségű eladó vetőmagkészletüket. A vetőmag kereső gazdatársak forduljanak közvetlenül az alább közölt címekhez.

1. dr. Beniczky György Folia-Folya. Temes vm. (Őszi zab, tengeri, őszi árpa, rozs sörárpa stb.) 2. Gallus Viktor Gyalu. Kolozs vm. (Fehér orosz nemesített zab.) 3. dr. Szentiványi Gábor Szentivánlaborfalva. up. Uzon. Háromszék vm. (Buza, saját kitenyésztésű, erdélyi.)

4. Bosnyák József Holdmészes. up. Garahonc. Arad vm. (Székács buza, tengeri. Származása Árpádhalom, Lapusnyak.) 5. Idsb. báró Bánffy János Marosgeze. Alsófehér vm. (Székács-féle buza.) 6. Szász Testvérek Dezmér. up. Apahida. Kolozs vm. (Székács buza. Származása Magyarország.) 7. Palló és Szilágyi Kolozs. (Székács-féle őszi buza, két soros tavaszi árpa, 4 soros Szentjános őszi rozs, bükköny, baltacim.) 8. br. Bánffy Dezső Apanagyfalu. Szolnokdoboka vm. (Árpádalmi Székács buza 164. szám. Tavaszvidéki buza. Peikusi rozs. Dupai zab. Lóhere.) 9. Tanka Béla Kövend, up. Bágyon Tordaranyos vármegye (tavaszi buza vetőmag.) 10. Orosz Károly Székelyszenterzsébet, up. Héjjasfalva. Udvarhely vármegye (dr. Konopi-féle piros kalászu buza, tengeri saját nemesítés és lófogu.) 11. Takáts Géza Margit. Bihar vm. (Székács buza.) 12. Telegdy László Szigetfalu. Temes vm. (Székács buza. Bojdisz buza, nemesített bániai tengeri, olasz seprőcirok, arankamentes vörös heremag, őszi borsó.) 13. Szász István Kolozsvár. Vörösmarty-utca 1. szám. (Székács-féle buza.) 14. Joós András Kisborosnyó. Háromszék vm. (Székács és Somogy megyei buza, rozs, lencse, lóheremag.) 15. Gaál Péter Kolozskörpád. up. Apahida, Kolozs vm. (Székács buza. Hanna árpa. Ligo-vai zab.) 16. „Samanfa” Magnemesítő r. t. Nagycsanád. Torontál vm. (Zab és répa.) 17. László László Nagyiklód, Szolnokdoboka vm. (Buza, árpa, lóhere és lucerna mag.) 18. gr. Bethlen Margit és Ilona, Bethlen. Szolnokdoboka vm. (Székács buza.) 19. Tüzes Testvérek gazdasága Kucsó, up. Zsibó Szilágy vm. (Székács buza, lóhere és lucerna mag.) 20. Barsay Tamás Gyalu. Kolozs vm. (buza, burgonya, lóhere, lucerna mag.) 21. Döri Györgyné sz. Péchy Ida Náprád Szilágy vm. (Buza.) 22. Csiky Gyula Folya. Temes vm. (Székács-féle nemesített buza, kukorica.) 23. Gr. Teleky Ádám Marosujvár. Alsófehér vm. (Székács-féle nemesített buza, újvári nemesített őszi rozs.) 24. Orbán Károly Mezőméhes. Kolozs vm. (Tavaszi árpa.) 25. Cseh Zoltán Héjjasfalva. (buza, Lucerna.) 26. Br Wesselényi István Szilágygörcsön. (Heremag.) 27. Aradvármegyei Gazd. Egly. Arad. (Imperial árpa.)

PIAC.

Országos vásárok.

Február hó 18-án: Belényes, Beszterce.
 „ 19-én: Medgyes, Székelyhid.
 „ 20-án: Alcina, Tövis.
 „ 21-én: Abrudbánya, Nyáradszereda, Székelykeresztúr.
 „ 22-én: Kiskend.
 „ 23-án: Békás.
 „ 24-én: Borsa, Gyergyóalfalu, Köröspatak, Szék, Szerdahely, Székelyhid.

Szerkesztői üzenetek.

B. B. Borsa. A zsiltsikes borsót este beáztatjuk, reggel leszűrjük a vizet és a borsót durva, vastag konyhatörő közé öntjük. Így egymáson suroljuk, dörzsöljük. A borsó szemek mind kettéválnak és így klszemelhetők. Kisebb mennyiségnél, házi használatra nagyon bevált módszer.

HIRDETÉSEK.

Szakállházai „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi március hó 4-én d. u. 2 órakor, a helybeli áll. iskolában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés március hó 18-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz.

Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 748, üzletrészeinek száma pedig 1362 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt, Sácälaz 1923 február hó 10-én. *Az igazgatóság.*

Magyarszarvaskend és vidéke fogy. és értékesítő szövetkezet 1923. évi március 4-én d. u. 3 órakor a r. iskolánál évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi március hó 11-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. 1922. év december 31-én a tagok száma 117, üzletrészeinek száma pedig 1727 volt, az év folyamán belépett 1 tag 133 üzletrésszel, kilépett 9 tag 133 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt, Chendm, 1923 jan. hó 19-én. *Az igazgatóság.*

Hagymádfalvai fogyasztási és értékesítő szöv. 1923. évi márc. hó 5-én d. u. 3 órakor az áll. iskolában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő csekély száma miatt határozatképtelen lenne úgy a közgyűlés március hó 12-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 180, üzletrészeinek száma pedig 1548 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Hagymádfalva 1923 január hó 27-én. *Az igazgatóság.*

Disznajó és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi március hó 5-én d. u. 2 órakor a szövetkezet helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 § a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. március hó 12-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentés tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 148, üzletrészeinek száma pedig 1107 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt, Disznajó, 1923 február hó 5-én. *Az igazgatóság.*

Tordai „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. március hó 5-én d. e. 11 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi március hó 12-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz.

Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentés tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 1015, üzletrészeinek száma pedig 1485 volt. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt, Torda 1923 január 16. *Az igazgatóság.*

Nagyernyei fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi március hó 4-én d. u. 4 órakor a róm. kath. iskolában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi március hó 11-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 124, üzletrészeinek száma pedig 2215 volt, az év folyamán beléptek tagul 1107 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Nagyernye, 1923 január 23. *Az igazgatóság.*

Ágya községi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1823. évi március 4-én d. e. 11 órakor a község házában 1922. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi március 11-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 173, üzletrészeinek száma pedig 982 volt, az év folyamán belépett 29 tag 42 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Ágya, 1923. évi január hó 18-án. *Az igazgatóság.*

Felsőszentmihályi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi március hó 4-én d. u. 3 órakor a szöv. házbán 1922. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. § a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi március hó 11-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 158, üzletrészeinek száma pedig 209 volt, az év folyamán belépett 1 tag 1 üzletrésszel, kilépett 8 tag 19 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Felsőszentmihály, 1923 január 27. — *Az igazgatóság.*

Ertarcsai fogy. és értékesítő szöv. 1923. évi március hó 4-én d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. § a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi március hó 11-én fog megtartani, mely

tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 162, üzletrészeinek száma pedig 349 volt; az év folyamán belépett 1 tag 5 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt, Tarcia, 1923. január 25.

Az igazgatóság.

Ottományi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi március hó 4-énd. u. 3 órákor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi március hó 11-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 247, üzletrészeinek száma pedig 1422 volt, A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt, Ottomány, 1923. február hó 3-án. *Az igazgatóság.*

Hosszuaszói „Hangya“ fogyasztási értékesítő szövetkezet 1923. évi március hó 4-én délután 3 órákor a szász iskolában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. év március 11-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. — Napirend: Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. Netaláni indítványok. 1921. év december 31-én a tagok száma 157, üzletrészeinek száma pedig 750 volt, az év folyamán pedig 4 tag 15 üzletrésszel, kilépett 2 tag 9 üzletrésszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Hosszuaszó, 1923 február 5-én.

Az igazgatóság.

Kecsetkiszfalud és Vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi március 4-én d. u. 3 órákor a község házában renkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés március hó 11-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. A szövetkezet felszámolása felüli határozatok vagy 2. a szövetkezet működésének ideiglenes szüneteltetése; 3. netaláni indítványok. Kelt Kecsetkiszfalud, 1923 február 9-én.

Az igazgatóság.

Kövendi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi március hó 4-én d. u. 3 órákor a község házában 1922. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi március hó 11-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való ren-

delkezés. 5. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 213, üzletrészeinek száma pedig 3912 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Kövend, 1923. j nuár 23 án. *Az igazgatóság.*

Alsószentmihályi „hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi március hó 4-én d. u. 3 órákor a ref. iskolában 1922. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi március hó 11-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 189, üzletrészeinek száma pedig 227 volt, az év folyamán kilépett 2 tag 2 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Alsószentmihály, 1922. december 31. *Az igazgatóság.*

Fél kg. gyapju, vagy egy kg. sajt árával megmentheti birakját a pusztulástól!

„DISTOL“

biztosan meggyógyítja métegykóros juhait és szarvasmarháit!

Egyszerű a kezelés! Biztos a gyógyulás!

Kapható:

Gergely Ferenc Utóda cég

drogueriájában

Cluj—Kolozsvár

Piața Unirii v. Mátyás király-tér 21. sz. Lerakatok: „GEA“-Krajer Drogueria R. T. Temesvár. — Hietsch és Társa chem. labororium Szászsebes. — Dr. Guttmann Béla gyógyszerháza Szatmár. — Krafft és Herbert Drogueria Brassó. — Lukács László gyógyszerháza Kézdivásárhely. — Továbbá bármely gyógyszerházaiban is kapható. o o o

Ne várjon addig, míg állatja leromlik!

3467

Lloyd 1240

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetések ára: szavanként 1 lei. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számítatnak, — Legkisebb apróhirdetés díja 10 lei. Állást keresők részére 20 szolg 10 lei.

Alkalmazást keres az E. G. E. titkári hivatala utján: 8 okl. gazdatiszt, 30 földműves iskolát végzett ispán, 5 gyakorlati képesítéssel bíró ispán.

Mendl Jakob Balásfalván Alsófehérvármegyében fekvő gazdaságába földműves iskolát végzett, magyar és román nyelveket bíró, több évi gyakorlatl rendelkező nőfőispán keresetk. Iskolai és gyakorlati bizonyítványok másolataival felszerelt pályázatok fizetési igények megjelölésével Mendl Jakob Blaj címre küldendők. 3493

Betöltendő állások az E. G. E. titkári hivatala utján: 2 intézői állás, 2 tejjgazdasághoz értő, 1 nagyobb gazdaság önálló vezetésére alkalmas ispáni állás, 3 méhészt-vincelléri állás.

Keresek 50—300 hold beruházott birtokot bérbe, vagy részes művelésre. — Cim Nagy Lajos okleveles gazda, Mezőmehes. 3460

Gyönyörű félvérű nemesi curia folyó mellett nagy gyümölcsösökkel és veteményesekkel bérbe adó. Cim a kiadóhivatalba. 3491

Keresek egy legfeljebb 8 éves 48-as cséplődobot lehet M. A. V. vagy Hoffer és Schrantz gyártmány. Klotz György Guttenbrunn. Bánát. 3486

Gyermeknövésű fajtisza, nemes egy és kétnyaras pontyivadék

kapható Holdmezési Tógazdaság. Holt. Posta Gurahont. Jud. Arad. 3490

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát“ a gazdák körében!

„SĂMÂNȚA“

vetőmagnemesítő r.-t. Bucuresti.

A tavaszi vetésre ajánlunk különböző típusu nemesített

zab és takarmányrépa vetőmagokat

Cenadul mare (Ócsanádi, Torontál megyei) növénynemesítő állomásunk tenyészetéből. Zabféléseink a folyó évben 500 kg.-al haladták meg holdanként a nem nemesített zab hozamát.

Megkeresések Ócsanádra intézendők.